

אד.

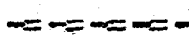
פרוטוקול מס. 65 / ב'

התקיימה ביום ה', ד' באב, תשי"ג - 16.7.53 בטעה 9.15 בתל-אביב

נכוחים : היו"ר י. גורי
ח. אריאב
א. אליסר
י. בדר
ק. לוז
י. פורדר
א. ציזלינג

מוזמנים: סר האוצר - ל. אשכול
י. ספיר } סדרד האוצר
סר ארנון }
סר ספינק
סר בזק

סדר-היום: בירור בסאלות התקציב הרגיל.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

אנו פסטיכים את הבירור בסאלות התקציב

הרגיל.

פנציג סדרד האוצר סמענו, כי בכדי להקל על העיון הפורמלי בתקציב סדרד הבטחון,

י. בדר:

הוא יקציב את הכטבע החוץ הדרוש לו לפי סער ג'. סדר איתן סמענו כי סדרד האוצר סקציב לו את כטבע החוץ לפי סער א', כך סעבור הסכום של 1,226,000 ל"י הטופיע בטעיף הצירוי וסקונסוליות סקבל ססדר החוץ 3,850,000 דולר.

פבלי להיכנס לעצם הצעיה ולסתירה הקיימת בין שתי הודעות אלו, חוטבני כי זו שיטה לא נכונה. הייתי מעדיף שתיאמר האמת - ולו גם אמרה ביותר - וסלא בחפס בתקציב כטבע חוץ לכיסוי התקציב הרגיל. זוהי הערה פורמלית יותר מאשר פעסית, ואני פדניס כי הייתי מעדיף ססכומים אלה יופיעו ב- 1,800 ל"י הדולר, כדי שפני הדברים יראו לשור המציאות, ולא יסתתרו סאחורי כסווה.

ועדת הכספים
16.7.53
י. בדר:

אד.

אשר לעצם הענין אני בעד קיסוצים חריפים בתקציב, והייתי מוציא טכנולוגיה זה רק את תקציב סטוד הבטחון, למרות שהוא תקציב בזבזני, אבל בזכו זה אין מוצא היסוד. איני סולל את העובדה כי נעשו צמצומים, מפילו גם הסכומים לא הוקטנו נעשו צמצומים, וזאת בגלל היוקר. אבל בכל-זאת רמת-החיים היא יותר מדי גבוהה, ורצוני לוטר שיש עוד צורך בקיסוצים נוספים.

דו בר כאן על סטיט חדשים, אינני טאמין בכך. יש צורך ברפורמה של שיטת המסים; סטיט יותר קטנים שיחזרו את אותה ההתנסה, ונאז תהיה גם אפשרות לחסוך בהוצאות הגביה. יאגיא קלאסית לכך היא המקדמה בתור סט נפרד, עם מנהל סומא וסנגנון. היו דרכים יותר פשוטות להשיג אותו הסכום. סכל-מקום, כדאי היה להקטין את מספר סוגי המסים. זה היה נותן נוחיות מסויימת לציבור, מבלי לפגוע באינטרס הטעסי של ההכנסה. סס אחד הוא אידיאל שאין להשיגו - גם הציבור היה מגיב באופן שלילי על סס אחד - אבל יש גם גבול למספר סוגי המסים.

ח. אריאב:

אני מחשיב שיחה זו לא כל-כך בטביל התקציב השוטף, אלא כהכנה לדיון רציני בתקציב הבא. מבלי להיכנס לעומקה של שאלת המסים, ומבלי לקבוע הלכה: סס אחד במקום הרבה מסים, ברור לי שיש צורך ברביזיה רצינית של שיטת המסים, ואני מתכוון למסים הטרבזיים ולמסי הרטיות הטקטיות. צריך להכניס שיטה וטדר בשאלת המסים, ופותר להקדים זאת בקטר עם הדיון לקראת תקציב השנה הבאה.

אשר להוצאות, יש לי דעה ברורה שהיום, באמצע שנת התקציב, אין להטיל עוד בטל נוסף של מסים בצורה זו אחרת, על האזרחים. הגענו בנדון לנקודת רוויה, ואסור לחפס פתרון לבעיית איזון התקציב על-ידי מסים נוספים, ומפילו גם נצטרך להתאכזר ולוטר לפטרדים: אין נותנים תוספת.

גם היום, עלי לציין, איני בוחל בקיסוצים - ויהיו קטנים ביותר, שיחזרו מפילו סיליון או חצי סיליון ל"י - ולו רק כדי להטפיע על אחרים בכיוון זה. אני רוצה להטפיע בנדון על הרלויות הטקטיות - ויש רלויות טקטיות כמו תל-אביב, שהן בעקטבות אינן ניגשות לבדיקת ההוצאות. אנו צריכים לתת את הדוגמה הראשונה של חסכון, ומפילו לאחר שאולותיה של "ועדת לבון" יש עוד מקום לקיסוצים.

אני אומר בכל האחריות: יש אפשרות לקטץ בכל תקציב המדיניסטריציה, כולל המדיניסטריציה של סטוד הבטחון והצבא. מפילו גם זה יתן לנו רק סיליון או חצי סיליון, כדאי הדבר, נתן סכום זה מפילו בטביל הגנים.

אני מסכים ואומר: אין לחשוב על הטלת מסים נוספים כדי להגיע להכנסות נוספות. היות וטדברי סר האוצר נרמז על כך, אני בעד קיסוצים במדיניסטריציה, והצעתי היא כי סר ארנון יביא לנו הצעות בנדון. נצליח לעשות קיסוצים - ניתן תוספת; לא נצליח - לא תינתנה כל תוספות.

אני ספנה את תמונת-לב האוצר כי בעוד טועד יש לגשת לסידורים עבור התקציב הבא.

י. פורדר:

יו ר ועדת הכספים אמר כי לדעתו אין להקטין יותר את השירותים, ואני סנין כי הוא הצליח לטבוע בכך את סר האוצר. בכל-זאת טבורני כי תקציב בלתי-סאוזן ברוע פי כסה מהגבלת השירותים, כי הישוב כאן בארץ כבר הספיק ללטוד את התורה של איזון תקציבים. אצל טוען סכבר היום יש גרעון בתקציב, ואיני יודע איך אפשר לכסותו.

ועדת הכספים
16.7.53
י. פורדר:

איני מבין מדוע אי-אפשר לגטור את הדיון בתקציב הפיתוח ולהגישו לכנסת, כדי שבדע מה הצב ועדת השרים הכלכליים יזיבה על תקציב זה כבר שלושה חדשים. אני מעריך מאד כאשר מביטים בתקציב ביטודיות, אבל במקרה זה עלול רוח היסודיות לצאת בהפסד.

מה שנראה לי הכרחי הוא ליצור רזרבה סמאית בתקציב, פרט ל-2 מיליונים המופיעים בתקציב כרזרבה - ואני תוטר בתוקף בדעה שאין לחלק אותם. יש הכרח פסיכולוגי להוסיף כמה מיליונים לקרן הרזרבה, ואפשר לעשות זאת על-ידי הקטנת התקציב ב-5%, והעברת סכום זה לרזרבה. המטרה היא להוכיח כלפי חוץ כי לאוצר יש אפשרות - מפילו עם הכנסותיו יותר קטנות או הוצאותיו גדולות יותר - והן צריכות להיות יותר גדולות בגלל תוספת-היוקר - לאזן את תקציבו, מפילו עם התנודות שהיינה בגבולות של 10 - 15 מיליון ל"י. חוסכני לכן כי יש ליצור אפשרות זו ככל הדרכים, ואיס עוד לא שכנע אותי כי הקטנת התקציב ב-5% עלולה להביא להתמוטטות השירותים.

הצעתי היא ליצור קרן רזרבה בת 10 מיליון ל"י מהמקורות הבאים: 2 מיליון מופיעים בתקציב, 5 מיליונים לקטף מהתקציב, ו-3 מיליון לא להעביר לתקציב הפיתוח.

ג. לזו:
רצוני לומר כי ההצעה החוזרת ובטנית על קיצוץ של 10% או 5% מהתקציב לא רק שאינה ריאלי, אלא שאין כלל לדבר עליה. עם נקח לדוגמה את מסד החינוך, הרי מתקציב כולל של 21 מיליון, 16 מיליון נועדו לחינוך יסודי; אם בן הילדים לא ייכלל בשליפות בחינוך חובה, פירוט הדבר שאנו מקציים בבשרנו. הוא הדין במסד הבריאות, שכל קיצוץ שרירותי בו יפגע באיטפוז. כל קיצוץ במסד הטכסים יגרור אחריו הפחתה בהכנסות. מצד שני אני מסכים להצעתו של סר אריאב, שיש לקצץ במידת האפשרות במדטיניסטרציה.

בענין השירותים קיימת השאלה: האם כדאי לקצץ בחלק מהחינוך היסודי, או לדאוג להכנסה נוספת? אם אנו סבורים שחינוך יסודי הוא בבחינת רמת-היים הכרחית שהמדינה חייבת לספק לאזרחיה; וטעם שני אנו יודעים שהתקציב, בצורתו הנוכחית, אינו יכול לכסות את הוצאות החינוך היסודי - הרי צריכים לדאוג להכנסות חדשות. איני שולל סראט הכנסות נוספות, בטעם מה אן ונחליט עליהן.

אני רואה את הפתרון בקיסוצים אפשריים של התקציב - לא בגבול של 5%, אבל אולי בגבולות של 1% או 1/2%, והכנסות חדשות.

ד. ציו לינו:
אני מסכים לשולי הדברים, והענין הוא במסר הראשי. בשאלת השאלה: מדוע מצבנו קשה. ורצוני לעטור קודם-כל על שלושה גורמים האופייניים לנו, שמיצם קיימים אולי במדצות אחרות: (1) השקעות יסוד; (2) השקעות פיתוח לקליטת עליה, וגם הוצאות גדולות בזמן מערכת טלחטת השחרור, שעלתה לנו בהון עצום ובחורבן חלק מהטקס היהודי; (3) הוצאות גדולות של צרכי הבטחון, בגלל מצבנו הסיוחד.

רק אחרי ניתוח שלוש גורמים אלה, אפשר להגיע למצב נורמלי, השורר במער המדינות. אם אין מוציאם שלושה גורמים אלה, אם אין סכניסים בהם סיבויים, אין תקווה לסעד. מסברים כאלה, במצבים נורמליים הן מהפכות. אנו נמצאים במצב שרוצים לפתרו ברוח של רפורמה, כי אין כוח סמאיע להפוך את המסער. ונשאלת השאלה: האם אפשרית רפורמה? ואם לאו - מוכרח הדבר להביא למשברים.

מד.

א. איזלינג:

ומני עובר לשלושת הגורמים :

(1) השקעות יסוד - השקעות אלו נתנו רכוש נוסף לעם ולמדינה - ומני רוצה לדבר כרגע על בזבוז חלק הרכוש, שלא היה הכרח בו. למי הן נתנו רכוש נוסף? מצד אחד למדינה, ומצד שני לחלק לא כל-כך ניכר מהאוכלוסייה, אשר הודות להשקעות היסוד, ערך הנכסים שלו עלה וקטף בבת-אחת. המדינה לא ניצלה די את מה שבא לידיה, ונתנה שהשקעות יסוד אלה יעזירו את היד הפרטית - ולא חשוב אם יד זו היא בעלת שם איבורי. לדעתי מין לנו ברירה אלא לקחת חלק מהעלאת ערך הנכסים עבור המדינה. לדוגמה: הודיע מזכיר הוועד הפועל של ההסתדרות, כי בית הוועד הפועל הישן נמכר ב- 900,000 ל"י. מני יודע בכמה הוא נקנה. מאיד המגרש היה בזמנו 80 פרוטת האמה, מי נתן כסף זה לוועד הפועל של ההסתדרות? כמה באו 900,000 ל"י אלה? חלקם הסכריע באו לא הודות לרביית על הכסף או לתכונה, כי אם הודות לכך שהיו השקעות יסוד של המדינה. הסותר לקחת חלק מהתוספת, שהיא יותר מאשר הרבית או ירידת ערך הכסף? חלק, לא הכל. הסותר לקחת משהו מהוועד הפועל, כדי שיהיה לו יותר קשה לבנות את ביתו החדש? ומני טעביר דוגמה זו לליטבינסקי, סייגר ואחרים, לכל בעל-בית ברחוב אלנבי.

על אותו נושא נוסב הוויכוח בינינו לבין המנכ"ל בעת הוויכוח על שרי סקרעין. אתם לקחתם את הכסף על-חשבון החוטמים, סקבלי הכרז, וערך הכסף שחסכו לעצמם במשך שנים ירד, בזמן שעוד הסקרעין לא רק אלא ירד, אלא עלה עוד יותר כתוצאה מהרשי הטבע.

את תשלומי מה לעשות כדי ליצור קרן רזרבה, מענה לך: מין דרך אחרת אלא לקחת אותה מחלק הנכסים שאנשים צברו הודות למלחמת המחרור, את אותה התוספת שהיא על-פני ירידת ערך הכסף והרביית; ולא את הכל, ולא מכולם. אפשר לוותר כי יש לקחת תוספת זו רק כמלה לערך רכושם הוא למעלה מ- 100,000 ל"י; לא בלך לעסוק בקטנות.

מה עשו במקום זאת? חוכא וטלולא, מס רכוש. אם לא תלכו כך בשלום, בקואליציה, התוצאה סוכרחה להיות: פטורים מסודים. (שר האוצר ל. אשכול: זאת מוסרת כי אתה טועה שהכספים שיתקבלו מסם רכוש ילכו לרזרבה או לפדיון שרי סקרעין).

(2) השקעות יסוד - מני אומר, כי המדינה לא השקיעה כספים הנדרש לצרכי העולים. אם נצטרף את תוצאות מלחמת המחרור, את הכיבוש עם ההון שבא כחוק-לארץ, אילו היית מחשב אותו במלכודת גבון, רימלי, היית נוטה לדעת שנתת לקרן-הקיימת ולקרן היסוד או לסוכנות פחות מאשר נתת ליבוא ללא תשלום. חלק מהכסף העברתם על-מנת להקל את המעמסה מהישוב הקיים ולא העולים, בעיקר כהחלק העציר שבו. מפילו בעד הקרקע, בעד הכיבוש, קיבלתם מנת הקרן-הקיימת. אם תסמכו את הכסף וקיבלתם מכל המקורות האלה - וצריך לצרף לזה את השילומים והענקות - תגיעו לסכומים הרבה יותר גדולים מאשר השקעתם. (י. ספיר: את המפרש בין 720 ל- 1.800 הדולר, נתנו ללא, סוכר וחיסה). לא הייתם רשמים לתת זאת מסקר זה.

(3) מצב הבטחון - בטחון הוא יקר בכל הטובנים; הבטחון סוכרחה להיות ויהיה יקר לכולנו. אבל גם יקר זה דבר יאטי, ואתן לכם דוגמה. בר הבטחון הנטיח להחזיר למסק את סחבית הגנה שהיה הוסיף לשנותיים שירות. והנה בתשובה לטאילתה בכנסת הוא אטר, שאת החיילים לא שולחים למסק שמהאוכל מינו כטר. הוא לא אטר עדומגים לחיילים לאוכל כטר, פירוש הדבר שאין שולחים חיילים למסקים כלל. הבטחון סוכרחה להישען על הקיים, על הפיתוח והייצור בטסקים - והדבר אפשרי.

ועדת הכספים
16.7.53

א.ד.

א. ציזלינג

מה הכרחי לעשות? קודם-כל יש צורך לצאת
מפעול האינדקס; בניגוד לביטול הפיקוח בכללו או בחלקו, הבטחה
לייצרן החקלאי ולפועל בבית-החרושת רמת-חיים נאותה באינדקס קבוע,
ואספקת חומר הגלם העיקרי. אז אתה תובע וקובע את יציבות הסכר - אשר
יכול להיות מושפע על-ידי ירידת מחירים והעלאה.

יש צורך להוזיל את הבטחון ולצאת ממעגל
הקסמים על-ידי ספיגת הרבה כסף מהחלק המתעשר של האוכלוסייה.

אם אתה מגיע לכך, אתה יכול להיכנס לצרות
הנורטליות, ובהן נתלבט כולנו יחד. אם לאו - לעולם לא תגיע לסבב
הנורטלי של הצרות אלא תכבידן על יסוד מתערער ועושה בקיעים בקירות.
לא הורדת השירותים; במצבנו כיום יש צורך בהגדלת השירותים ולא
בהקטנתם - וזה אינו נוגע לענין הקיסוצים. אין לעשות זאת גם על-ידי
הקטנת מסים - כי אתם עשיתם פיקציה: הסלתם מס של 12 סיליון בצורת
מקדטה, ואתם מחזירים אותו לחלק העשיר של האוכלוסייה על-ידי ההקלות
במס ההכנסה שאתם עומדים להנהיג.

א. אלישר:

דעתי היא כי אנו רצים ונגררים אחרי ההוצאות,
ואיננו משתדלים לומר להן: די, כגון הגבול,
ולא יותר. כל משרד הולך ומגדיל את הוצאותיו, והנה הופיע לפני
הוועדה ד"ר איתן, מנהל משרד החוץ, ודרש העלאה, כסובן. ובה כל
הבעיה. אנו נמצאים בתוך מעגל קסמים, ואיננו יכולים להדביק את
ההוצאות שאנו יוצרים בעצמנו. אם לא נדע לרסן עצמנו, ואני מתכוון
לכל החוגים, החל מטקבלי סכר - ואל תחסדו בי כי עיני צרה בהם -
וכלה בבנקים, הלא נצטרך בסוף השנה להוסיף לקציב רק 10 סיליונים
על-חשבון תוספת-היוקר. יחד עם זאת, יש להסדיר את העניינים
שהמסכורת תהיה ספיקה.

שר האוצר ויו"ר ועדת הכספים אמרו אתמול:
"שלימות אי-אפשר להשיג ביום אחד", ו"אין בכוחנו לעשות הכל ביום אחד".
אם כך, מדוע לא נוכל ללכת בדרך הפשוטה ולקסץ באותם הדברים שיכולים
לחכות שנה שנתיים, כמו תערוכת כיבוש הסמטה, או מפעל יד זכרון
לנשיא הראשון?

אני סכבד מאוד את פעולות משרד החוץ - אבל
אנו מתפשטים יותר מדי לפי כוחנו. יש לבטל כסו-כן את הכפילות
ברפרזנטציה של עם ישראל על-ידי הסוכנות היהודית והמדינה, הרי אותו
העם משלם עבור זאת.

אני מעריך את פעולות "ועדת לבון", אבל
היא עשתה מעט מאוד. גם אחרי הקיסוצים שנעשו במשרדי הפנים ומסחר
ותעשייה, אני יכול להעיד כי שם אפשר לקסץ עוד. אין בכוח המדינה
לקיים את המנגנון שלה, והוא הדין לגבי מנגנונים של הרשויות
המקומיות והסוכנות. בכל מעברה מטפלים 3 אנשים באותה עבודה,
אחד מטעם הסוכנות; שני - פקיד המדינה, ושלישי - עובד הרשות
המקומית.

מסים - אם נטיל השנה עוד מסים יצא
סכרנו בהפסדנו; אנו נעמיד על-ידי כך את גלגלי הייצור, ונעיקר
של השקעות מחוץ-לארץ - ורק הם יכולים להציל אותנו.

חינוך - בטעמי זה אני דורש הוספה. יש
יהודים בתוך שאינם מטלמים עבור ילדיהם את המגיע מהם. במקום דמי
שירותים שגובים מהורי הילדים, וסכומים אלה אינם מגיעים לא לקופת
המחלקה אלא לטובת הילדים.

א.ד.

ועדת הכספים
16.7.53
א. אלישר:

ירוכזו על-ידי הטמילה והרשויות המקומיות כיום יש לנו 25,000 תלמיד, אם נטיל סכום של 10 ל"י רק על 20,000 תלמיד, והשאר ישוחררו - נקבל 2 מיליון ל"י.

אם לא נדע להעביר פעולות יסודיות לאפיק של ביגול על-ידי הון פרטי - לא ניטיב למדינה, ואני מתכוון למפעלים שיבצלו את אוצרות הארץ.

מדוע סרוקנת המדינה את אוצרה על-ידי העברת הרזרבה הקרקעית שלה - ויהיה זה לקרן הקיימת או לקרן-היסוד?

היו"ר י. גורי: יש סכומים אשר אני טסיל ספק אם אפשר להטיל עליהם קיטוצים, והם:

- בריאות, חינוך, טעד - 41,000,000 ל"י -
- תגמולים לנכים (בהתאם לחוקים שאושרו בכנסת) - 4,260,000 ל"י -
- פיזויים למפוטרים - 1,000,000 ל"י -
- בטחון - 57,000,000 ל"י -
- חובות ורביית - 16,000,000 ל"י -
- הסתמפות בתקציב הפיתוח (על זה אפשר להתרוכח) - 3,000,000 ל"י -
- הענקות להוזלות (אפשר עוד לקיים דיון) - 2,500,000 ל"י -
- התייקרות - 10,000,000 ל"י -

נשארם איפוא 48 מיליון ל"י לשירותים שונים. שר האוצר רמז לנו אתמול כי תקציב הבטחון יעלה לפחות כפליים מהסכום הגלוי המופיע בתקציב הרגיל. הפרש זה הוא רוצה לכסות על-ידי קרן החליפין וסידורים שונים בשער המטבע.

שר האוצר רמז שסכום של 5 מיליון ל"י של תקציב הבטחון פלוס 1,500,000 ל"י למשמר הגבולות ברצונו לכסות ממקור אחר.

אם נחליט להוסיף לחינוך כדי לסמור על הקיים, לבריאות ולטכניון - אפשר עוד למצוא לכך שני מקורות: אגרה וקיטוצים של כמה אלפי לירות על-ידי מתן שירותים באופן יותר מסכונני. אבל אם רוצים לתת לבטחון 5 מיליון ל"י ו-1,5 מיליון למשמר הגבולות - לא תועלנה כל קומבינציות, ומוכרחים למצוא מקורות הכנסה נוספים.

אם נשארו לנו רק 48 מיליון ל"י שמהם אפשר לקטץ, הרי אם אפילו נסכים להצעתו של חבר-הכנסת פוררד - ויש לקחת בחשבון כי נותרו רק 7 חודשי תקציב - נחסוך לכל היותר 1,500,000 ל"י, שלא שאני טסיל ספק אם הדבר בכלל אפשרי, על-כל-פנים בתחומי התקציב הנוכחי.

מחשבות חדשות ומרחיקות-לכת אפשר למצוא בתקציב הבט, בהנאי שמספר חברים של-ועדת הכספים יירתמו לסלאכה זו ברצינות מיד לאחר הפגרה.

אשר לתקציב הנוכחי, רצוני לסכם את הצעתי: (1) לא נציל את הקיים בחינוך, אלא על-ידי תשלום מיוחד, שאפשר לקרצ לו אגרה; (2) לתוספות ההכרחיות שיש לתת לבריאות ולטכניון יש צורך למצוא קיטוצים בתקציב; (3) אין לגעת ברזרבה של

א.ד.

היו"ר י. גוריי:

2,087,000 ל"י, וזאת כל אפטרות להעלותה; 4) אין כל אפטרות להוסיף לתקציב 6,5 מיליון ל"י עבור בטחון ומספר הגבולות, אלא על-ידי תוספת מסים, וצריך להוסיף מסים כאלה שיש להם הספעה קטנה על העלאת האינדקס.

ער האוצר ל. אטכול:
הערות ספורות נאחדות, לא מפליג למרחקים. לד"ר בדר רצוני לומר, כי לא נראה לנו שבתקציב זה אפשר לחסוך הרבה, אבל לא מוכל להישבע כי בפחות אין להסתדר. יחד עם זאת, כולנו חושבים שאי-אפשר לקצץ באופן דרסטי ב-5% - כפי שמציע ד"ר פורדר - אבל יתכן ואפשר לעשות זאת בגבולות של 1% או 3/4%.

ההצעה שהוסמעה כאן ביחס לאגרה פותחת פתח למחשבה, אבל איני יכול לתת עכשיו תשובה סופית על כך.

אטר ל- 6,5 מיליון ל"י לבטחון ולספר, יתכן וסכום זה יקטן, אבל הדבר יתברר כאשר נדע כמה נקבל מקרן החליפין. אבי רואה אפטרות להכניס 6 - 5 מיליון ל"י על-ידי תוספת מקורות הכנסה, אבל בצורה שלא תסנוור את העיניים. לדוגמה: מס הבולים על אטרות וחוזים. עד היום מסתלם מס זה כמו בימי מסטלת המנדט, אנו חושבים להעלותו, וזה יכביס לנו סכומים לא קטנים.

לא נראית לי הצעתו של ד"ר בדר כי נותרו במס אחד או שניים, אבל אני מסכים כי יש להכניס קצת סדר ומסדר בשיטה, ואם יש מס שאינו מכניס כלל או מכניס מעט - יש לבטלו.

רצוני שהוועדה תדע, כי נאסרו אולי להביא עוד תקציב מהכנסות טובות. הרבר אינו חייב להיעשות עכשיו, אפשר לעשותו מפילו בעוד שלושה חדשים. רצוני גם להדגיש, כי הסכומים הנועדים לעניני בטחון תלויים במצב הפוליטי הכללי, אם מצב הבטחון ישתפר - כמובן שהסכומים יקטנו.

נשמלה אתמול שאלה על 25 מיליון ל"י בתקציב המיוחד. סכום זה מתחלק: 15 מיליון ל"י לבטחון, ו-10 מיליון ל"י - תוספת יוקר.

אני מוכן לקבל את ההצעה כי ועדת מסנה טכסטמת של ועדת הכספים תעזור לאוצר בהכנת התקציב הבא.

אשר לפעולות שאפשר לדחותן - כפי שאמר חבר-הכנסת אלישר - אומר את האמת כי גם לבי היה מר עלי כאשר דובר בתחילה על תערוכת כיבוש השממה, אבל היה איש "מסובע לדבר", והוא ניצח. כמובן שהוא שכנע את המטטלה על-ידי נימוקים כגון: מספר התיירים שיבואו לארץ בעקבות התערוכה, השם שיעשה הדבר למדינת ישראל ברחבי העולם וכדומה.

יד לחיים וייצמן, נשיאה הראשון של מדינת ישראל, כאן זו הוצאה בלתי נמנעת. יש מספחה חיה, והנה קרב יום הינה הראשון לפטירתו. הקהל ירצה לבקר את קברו, ויש צורך בכניסה מתאימה וגם ברחבה ליד הקבר. ביום העליה, יהיה הקהל התובע. הוא יטען כי בשביל הכל היה כסף, חוץ מאשר לכבוד את זכרו של הנשיא הראשון. חלק מכריע מפעולות אלו נעשה על-ידי עבודת ידים, והן מטטנות כפעולות דחק.

ועדת הכספים
16.7.53

שר המוצר :

אתם לוקים בחוסר ידיעה, ולכן הנכם
טוענים כלפי הסוכנות, והכפילות ברפרזנטציה/של עם ישראל; הרי אתם
בעצמכם לא תסכימו כי גולדמן יהיה במקום אבא אבן. נציגות המדינה
אינה נציגות הסוכנות, אלא הם שני דברים שונים, אנשים שונים עם
זכויות וחובות אחרים.

יתכן ואפשר לקצץ את התקציב ב-1%,
קשה לי לענות על כך, יש לשקול זאת. אני רוצה רק שתדעו כי יתכן
ויידרשו טכונים שונותם בחלקם על-ידי הכנסות במסך השנה, וזאת
מבלי לעשות מהפכה.

היו"ר י. גורני :
בירור זה היה חשוב לכולנו, והוא ישמש
לנו קו-מדריך להצבעות על התקציב.

א. ציזלינג ;
רצוני להציג שאלה נוספת. קיים מצב
כזה, כי בשעה שמסלמים לחלק מהעובדים
על יסוד התקציב הרגיל, אין מסלמים לאותם העובדים שהם על-חשבון
תקציב הפיתוח. וכך קרה כי בצפת, חלק מהעובדים קיבל את שכרו, וחלק
לא. אין להעלות על הדעת כי תשלומים עבור עבודות דחק לא יהיו
קודמים להוצאות אחרות, ואפילו אם הדבר מגיע לסביחות מששלה.
רצוני לדעת מה הסכום החסר לתשלום השכר לעובדים על-חשבון תקציב
הפיתוח, וכיצד קרה שהתשלומים התאחרו.

שר המוצר ל. אשכול :
פרטים על כך אתן בישיבה הבאה.

א. ציזלינג ;
שאלה צדדית : מה בקשר למטבעות הנייר?

שר המוצר ל. אשכול :
אנו מטפלים בהקמת "מטבעה" ליציקת
מטבעות, וכבר נסע איש להזמין את המכונות.

היו"ר י. גורני :
קיימנו שורה של סיורים, והיה עלינו
לסייר עוד בתע"ש ביחד עם הרמטכ"ל.
הרמטכ"ל יוצא לחופשה ב-25 לחדש והוא מבקש לקיים את הסיור לפני
גאתו לחופשה.

א. אלישר :
אני מציע לדחות את הסיור למושב הבא
של הכנסת.

ח. אריאב :
אני מציע לקיים בפגרת סיור על אניה,
ולנצל את הזמן גם לישיבות.

סוכמ :
יו"ר הוועדה יבוא בדברים עם הרמטכ"ל בנוון
סיור הוועדה בתע"ש, ויודיע לחברים על כך.